

Handläggare
Marie Lindström
Utredningsenheten

Diarienummer
2017KS/0792

Kommunstyrelsen

Samverkansplan kring ensamkommande barn som försvinner i Stockholms län

Förslag till beslut

Värmdö kommun ansluter sig till samverkansplanen kring ensamkommande barn som försvinner i Stockholm län.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Ensamkommande barn befinner sig i en utsatt situation när de kommer till Sverige. Barnen som avviker från myndigheternas mottagningsarbete hamnar utanför samhällets skyddsnet och har en mycket osäker tillvaro. Barns försvinnande är ett samhällsproblem som berör många aktörer. Därför är det välkommet att Länsstyrelsen i Stockholms län tagit initiativet till ett nätverk som arbetat fram gemensamma arbetssätt och rutiner för aktörer som arbetar med ensamkommande barn.

Värmdö kommun ansluter sig till samverkansplanen kring ensamkommande barn som försvinner i Stockholm län.

Bakgrund

Ensamkommande barn som söker asyl befinner sig i en utsatt situation som kräver extra insatser och beskydd. Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit initiativet till ett nätverk i Stockholm där Migrationsverket, Kommunförbundet Stockholms Län, Polisen, Rädda Barnen Stockholms Stadsmission, Stockholms stad och Sigtuna kommun ingår i en styrgrupp.

Målet är att myndigheternas och andra aktörers arbete vid misstanke om ett försvinnande ska bli mer samordnat, proaktivt och effektivt. Samtliga kommuner ska ha gemensamma rutiner och arbeta enligt samverkansplanen. Nätverkets arbete ska stärka det förebyggande arbetet och göra de olika aktörernas roller och ansvar tydligare.

Sedan våren 2015 har nätverket arbetat fram konkreta arbetssätt, verktyg och checklistor som presenteras i samverkansplanen Rapport 2017:10, Att samverka kring ensamkommande barn som försvinner, Arbetssätt och rutiner i Stockholms län 2017-2018. Samverkansplanen ersätter överenskommelsen om rutiner vid avvikningar som togs fram mellan Polisen, Migrationsverket, Stockholms stad och Sigtuna kommun 2008.

Länets kommuner bjuds in att ansluta sig i det pågående arbetet genom att anta samverkansplanen.

Diarienummer
2017KS/0792

Ärendebeskrivning

I maj 2016 var 256 barn registrerade som avvika i Stockholms län varav 239 var pojkar och 17 flickor. En enkätundersökning som Länsstyrelsen gjorde visade att 15 av Stockholms läns 26 kommuner har skriftliga rutiner om hur man ska agera när ett barn avviker. I 23 av kommunerna hade minst ett barn avvikit. Endast fyra av kommunerna hade en specifik utbildning om barn som försvinner för personal som jobbar med ensamkommande barn.

Den vanligaste orsaken till att barn försvinner är avslag på asylansökan, en upplevd risk att få avslag och rädsla för att utvisas. Det finns brister i kommunernas arbete med att aktivt förbereda barn på ett eventuellt avslag.

I den föreslagna samverkansplanen presenteras en rad utvecklingsområden för respektive aktör och verksamhet. Utvecklingsområdena är konkreta och för socialtjänstens del innebär det exempelvis en gemensam blankett att fylla i när barn avviker, anmälan av barn till Migrationsverket och polisen inom 24 timmar, samverka med berörd socialtjänst i kommuner där barnet eventuellt påträffas, kompetensutveckla personal m.m.

Genom gemensamma arbetssätt ska försvinnanden förebyggas, åtgärder samordnas, ansvar och roller belysas. I checklistorna tas till exempel upp omständigheter då personal bör vara mer uppmärksamma och vilka riskbeteenden som kan förekomma innan eventuell avvikning. Det finns även en checklista för hur aktörerna ska agera när ett misstänkt avvikt barn påträffas. Rutiner beskriver hur olika aktörer ska agera när ett barn avvikit. Slutligen innehåller planen kontaktuppgifter till kommuner, överförmyndarnämnder, socialjourer, övriga relevanta myndigheter och organisationer.

För att samverkansplanen ska behålla sin relevans ska den följas upp och revideras kontinuerligt. Därmed finns ett fortsatt behov av nätverkets arbete.

Bedömning

Ensamkommande barn befinner sig i en utsatt situation när de kommer till Sverige. De barn som av olika anledningar avviker ur myndigheternas mottagningsarbete löper stor risk att exploateras. Barnen hamnar utanför samhällets skyddsnet och har en mycket osäker tillvaro. Barns försvinnande är ett samhällsproblem som berör många aktörer. Därför är det välkommet att Länsstyrelsen i Stockholms län tagit initiativet till ett nätverk som arbetat fram gemensamma arbetssätt och rutiner för aktörer som arbetar med ensamkommande barn.

Den presenterade samverkansplanen är konkret. Checklistor och utpekade utvecklingsområden hjälper aktörerna i det dagliga arbetet. Planen underlättar operativ samverkan mellan myndigheter, vilket är en grundläggande förutsättning för att barnens behov ska kunna tillgodoses på bästa sätt.

Sverige är förpliktigt att följa FN:s konvention om barnens rättigheter, vilket innebär att hela den offentliga sektorn och dess anställda ska respektera, skydda och uppfylla barnkonventionen.

Värmdö kommun ansluter sig till samverkansplanen kring ensamkommande barn som försvinner i Stockholm län.

Diarienummer
2017KS/0792

Ekonomiska konsekvenser

En anslutning till samverkansplanen innebär inte några direkta kostnader. De kostnader som kan tillkomma för att arbeta med identifierade utvecklingsområden inom socialtjänsten och överförmyndarnämnden bör kunna hanteras inom budgetramarna.

Konsekvenser för miljön

Ärendet har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Många av Värmdö kommuns medborgare och anställda engagerar sig i de ensamkommande barnens situation. En förbättrad samverkan kring ensamkommande barn som försvinner och en ökad möjlighet att återfinna dem är positivt för kommunen som helhet.

Konsekvenser för barn

Samverkan för att förhindra att ensamkommande barn avviker och för att återfinna dem är naturligtvis positiv för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har behandlats i socialnämnden 2017-11-08.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Rapport 2017:10 Att samverka kring ensamkommande barn som försvinner	Bilaggs
2	Protokoll socialnämnden 2017-11-08	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Länsstyrelsen

Camilla Broo
Kommundirektör

Frida Nilsson
Sektorchef administration